

ПЕДАГОГІЧНИМ ПРАЦІВНИКАМ ПРО БЕЗПЕКУ ДІТЕЙ В ІНТЕРНЕТІ

- Пам'ятка для батьків: «Діти. Інтернет. Мобільний зв'язок»
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/pozashkilna-osvita/vihovna-robota-ta-zahist-prav-diti-ni/bezpeka-ditej-v-interneti/pamyatka-dlya-batkiv-diti-internet-mobilnij-zvyazok>
- Серіал для батьків «Безпека дітей в інтернеті» https://youtu.be/mbn8Cjw3O_o
- Міжнародна конференція «Безпечний онлайн 2020: Сучасні виклики» (Міністерство цифрової трансформації України)
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/pozashkilna-osvita/vihovna-robota-ta-zahist-prav-diti-ni/bezpeka-ditej-v-interneti/mizhnarodna-konferenciya-bezpechnij-onlajn-2020-su-chasni-vikliki>
- Рекомендації Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо захисту персональних даних під час дистанційного надання освітніх послуг
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/pozashkilna-osvita/vihovna-robota-ta-zahist-prav-diti-ni/bezpeka-ditej-v-interneti/rekomendaciyi-upovnovazhenogo-verhovnoyi-radi-ukrayini-z-prav-lyudini-shodo-zahistu-personalnih-danih-pid-chas-distancijnogo-nadannya-osvitnih-poslug>

За даними міжнародного дослідницького проєкту [ESPAD](#), у 2019 році лише 6,7% опитаних підлітків в Україні не користувались соціальними мережами. Майже 45% підлітків проводять у соціальних мережах до 3 годин на день, а ще приблизно 50% – 4 та більше годин.

Діти також використовують Інтернет для шкільного та позашкільного навчання. За правильного використання мережа привчає до самостійного розв'язання задач, структурування великих потоків інформації, дотримуючись основних правил безпеки.

Щоб допомогти батькам і педагогам отримати інформацію щодо захисту дітей від впливу шкідливої інформації, розроблено посібники, шкільні уроки та складено перелік рекомендованих для дітей онлайн-ресурсів. Зазначені матеріали допоможуть дітям безпечно користуватись цифровими технологіями.

КІБЕРБУЛІНГ ТА ЧАТ-БОТ "КІБЕРПЕС"

Кібербулінг – це цькування із застосуванням цифрових технологій. Кібербулінг може відбуватися в соціальних мережах, платформах обміну повідомленнями (месенджерах), ігрових платформах і мобільних телефонах, зокрема через:

- поширення брехні чи розміщення фотографій, які компрометують когось у соціальних мережах;
- повідомлення чи погрози, які ображають когось або можуть завдати комусь шкоди.

За даними ЮНІСЕФ в Україні, майже 50% підлітків були жертвами кібербулінгу. Кожна третя дитина прогулювала школу через кібербулінг. 75% підлітків у анонімному опитуванні підтвердили те, що Instagram, TikTok і Snapchat є основними соціальними платформами для цькування.

Міністерство цифрової трансформації у співпраці з ЮНІСЕФ та за інформаційної підтримки Міністерства освіти і науки України, Координаційного центру з надання правової допомоги та Міністерства юстиції України випустило чат-бот "Кіберпес". У чат-боті можна дізнатись про те, як діяти дітям, батькам і вчителям у разі кібербулінгу.

Чат-бот у [Telegram](#) і [Viber](#) допоможе дізнатись, як визначити кібербулінг, як самостійно видалити образливі матеріали з соціальних мереж, а також куди звертатись за допомогою.

У чат-боті "Кіберпес" можна знайти інформацію про те:

- що таке «кібербулінг» та як він проявляється;
 - як визначити контент, що містить кібербулінг;
 - що робити, якщо вас кібербулять;
 - як видалити матеріали, що містять кібербулінг;
 - як попередити кібербулінг;
 - як не бути кібербулером.
-

ЗАХИСТ ДІТЕЙ ВІД СЕКСУАЛЬНОГО НАСИЛЛЯ В ІНТЕРНЕТІ: ОСВІТНІЙ ПРОЄКТ "STOP SEXTING"

Сексуальне насилля онлайн – один з [викликів](#), який стоїть перед батьками та педагогами. Діти можуть стикатись із сексуальним насилля в Інтернеті у формах секстингу, кібергрумінгу та сексторшену.

Секстинг – це надсилання інтимних фото чи відео з використанням сучасних засобів зв'язку. Діти можуть надсилати такі матеріали як знайомим, так і не знайомим їм у реальному житті людям. Матеріали подібних переписок можуть бути оприлюднені, що часто призводить до кібербулінгу та цькувань дитини у школі.

Кібергрумінг — це процес комунікації із дитиною в Інтернеті, під час якого злочинці налагоджують довірливі стосунки з дитиною з метою сексуального насильства над нею у реальному житті чи онлайн. Вони можуть змушувати дітей виконувати певні сексуальні дії перед камерою. Злочинці свідомо будують своє спілкування з дитиною так, аби викликати в неї теплі почуття та довіру, показати, що вона цінна та унікальна. Вони можуть прикидатися однолітками дитини, пропонувати роботу моделлю, дарувати подарунки тощо.

Сексторшен – налагодження довірливих стосунків із дитиною в Інтернеті з метою отримання приватних матеріалів, шантажування та вимагання додаткових матеріалів або грошей.

Звертаємо увагу: якщо дитина стала жертвою секстингу, кібергрумінгу чи сексторшену, необхідно звернутися до поліції.

Освітній проєкт #stop_sextинг за підтримки МОН, Мінцифри та Уповноваженого Президента України з прав дитини створили навчальні матеріали для батьків і педагогів щодо упередження та протидії сексуальному насиллю в Інтернеті:

- [Довідкові матеріали для проведення заняття "Моя перша подорож безпечним онлайн-простором"](#) для дітей 4-6 років
 - [Урок "Моя суперсила - безпека в Інтернеті"](#) для 1-2 класу
 - [Урок "#Не_ведусь: ми – герої безпеки в Інтернеті"](#) для 3-4 класу
 - [Урок "#не_ведусь"](#) для 5-6 класів
 - [Квест "#не_ведусь"](#) для 7-8 класів
 - [Урок "\(Не\)дитячі стосунки онлайн"](#) для 7-11 класів
 - [Урок "Інтимні селфі в інтернеті"](#) для 7-11 класів
 - [Квест "#не_ведусь"](#) для 9-11 класів
-

- [Довідник "Рекомендації щодо онлайн-безпеки для педагогічних працівників"](#)
-

ВСЕУКРАЇНСЬКА КАМΠΑНІЯ ПРОТИ КІБЕРБУЛІНГУ DOCUDAYS UA

У межах всеукраїнської кампанії проти кібербулінгу, за сприяння МОН, було проведено [ДОСУ/ТИЖДЕНЬ проти булінгу](#) для учнів 5–7 та 8–11 класів. Загалом в проєкті взяли участь 81 000 учнів, 1609 вчителів і 320 шкіл.

Всеукраїнська кампанія проти кібербулінгу створила [відео](#) "Mr. Nox" і [буклет](#) для батьків і дітей, який пояснює, як розпізнати кібербулінг і куди звертатися дітям і батькам дітей, які опинились у ситуації кібербулінгу.

Docudays UA дає можливість створити кіноклуб на базі закладу освіти. Кіноклуб дасть змогу отримати доступ, зокрема, і до фільмів із теми цькування, як-от ["Булер"](#). Зареєструвати кіноклуб у закладі освіти можна [за посиланням](#).

Відео (Матеріали до обговорення)

[Кібербулінг. Як я перестала бути жертвою](#)

[Як я став кіберсупергероєм](#)

ПРОЄКТ ГО МІНЗМІН «ПРИВАТНІСТЬ ДІТЕЙ В ІНТЕРНЕТІ»

Сфера діяльності громадської організації ["МІНЗМІН"](#) – громадянська освіта протягом життя. "МІНЗМІН" реалізує освітні проєкти в сфері громадянської освіти для дітей і дорослих, поширює ідею громадянської освіти протягом життя, вивчає досвід інших країн та суспільну думку щодо громадянської освіти.

МІНЗМІН наближає людей до змін, а зміни до людей, з одного боку, роблячи актуальні зміни в ключових сферах суспільства зрозумілими та доступними для цільових груп шляхом просвітницької діяльності та розробки креативних ігрових або цифрових продуктів.

У 2020-2021 роках пріоритетним напрямком роботи організації є безпека дітей та дорослих в Інтернеті та цифрові права.

Команда "МІНЗМІН" успішно реалізувала 6 освітніх проєктів, що сукупно охопили понад 50 тисяч дітей та близько 8000 вчителів та батьків з 24 областей України.

Уроки для школярів «Моя приватність»

Це урок для [учнів 1-4 класу](#), щоб навчити дітей розпізнавати приватну інформацію в Інтернеті, урок для [учнів 5-8 класу](#) про ризики після розголошення персональної інформації та наслідки публікації фотографій та персональної інформації в соцмережах, а також урок для [учнів 9-11 класу](#) про те, де можна залишати приватну інформацію у соцмережах.

Онлайн-курс для батьків «Приватність дітей в Інтернеті»

Це серія відео-блогів на теми, про які треба знати батькам, щоб подбати про дотримання права дитини на приватність. Хто збирає дані дітей в Інтернеті та як їх використовує? Як убезпечити дітей від шахраїв і забезпечити їхню приватність в соціальних мережах? Курс створений за фінансової підтримки підримки Європейського Союзу та Міжнародного Фонду «Відродження» в межах грантового компоненту проєкту EU4USociety.

- [Про приватність у Telegram](#)
- [Про приватність у Tiktok](#)
- [Про приватність в Інстаграм](#)
- [Про приватність у Facebook](#)

ПОСІБНИКИ, ЯКІ МОН ПРОПОНУЄ ВИКОРИСТОВУВАТИ БАТЬКАМ І ПЕДАГОГАМ ДЛЯ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ БЕЗПЕЧНОМУ КОРИСТУВАННЮ ІНТЕРНЕТОМ:

1. [Діти в Інтернеті: як навчити безпеці у віртуальному світі: посібник для батьків](#)
2. [Виховання культури користувача Інтернету. Безпека у всесвітній мережі: навчально-методичний посібник](#)
3. [Безпечне користування сучасними інформаційно-комунікативними технологіями / О. Удалова, О. Швед, О. Кузнєцова \[та ін.\]. – К.: Україна, 2010. – 72 с.](#)
4. [Пам'ятка для батьків "Діти. Інтернет. Мобільний зв'язок", розроблена Національною експертною комісією України з питань захисту суспільної моралі.](#)
5. [Онлайн-посібник "COVID-19. Поради з безпеки онлайн для батьків та опікунів"](#)
6. [Посібник Ради Європи "Свобода вираження поглядів та інтернет"](#)
7. [Навчально-методичний посібник "Керівництво із соціально-педагогічного супроводу формування безпечної поведінки підлітків в інтернеті"](#)
8. [Методичні рекомендації до використання в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти навчально-методичного посібника та робочого зошита „Інтернет, який ми хочемо” \(the Web We Want\)](#)
9. [Дізнайся про свої права в цифровому середовищі](#)
10. [Попередження та протидія КІБЕРБУЛІНГУ в дитячому середовищі України](#)
11. [Запобігаємо кібербулінгу змалечку](#)

ПЕРЕЛІК ОНЛАЙН-РЕСУРСІВ, РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЛЯ ДІТЕЙ

СПЕЦІАЛІЗОВАНІ ІНТЕРНЕТ-САЙТИ ДИТЯЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- [Весела абетка](#);
- [Українська казка](#);
- [Дитяча література](#);
- [Левко](#);
- [Країна міркувань](#);

ІНТЕРНЕТ-САЙТИ БІБЛІОТЕК ТА ЕЛЕКТРОННИХ БІБЛІОТЕК

- вебсайт [Державної бібліотеки України для юнацтва \(м. Київ\)](#);
- вебсайт [Національної бібліотеки України для дітей](#);
- вебсайт [Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського \(м. Київ\)](#);
- вебсайт ["Буквоїд"](#);
- вебсайт [Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого \(м. Київ\)](#);
- вебсайт [Державної наукової установи "Книжкова палата України імені Івана Федорова" \(м. Київ\)](#);
- вебсайт ["Бібліотеки в мережі Internet"](#);
- вебсайт [Бібліотеки Конгресу США](#);
- вебсайт [Національної бібліотеки Франції](#);
- вебсайт [Британської бібліотеки](#).

ІНТЕРНЕТ-САЙТИ МУЗЕЇВ І КАРТИННИХ ГАЛЕРЕЙ УКРАЇНИ

- вебсайт ["Музейний простір України"](#);
- вебсайт [Національного художнього музею України](#);
- вебсайт [Національного музею історії України у Другій світовій війні](#);
- вебсайт [Національного музею народного мистецтва Гуцульщини та Покуття](#);
- вебсайт [Одеського художнього музею](#);
- вебсайт [Вінницького обласного краєзнавчого музею](#);
- вебсайт [Львівського музею історії релігії](#);
- вебсайт [Львівської національної галереї мистецтв імені Б.Г. Возницького](#);
- вебсайт [Музею Івана Гончара](#);
- вебсайт [Музею театрального, музичного та кіномистецтва України](#).